

MEMO

Aan : Gemeenteraad Koggenland
Van : College van burgemeester en wethouders
Onderwerp : Verlenging beleidsregels Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK)
Datum : 2 september 2021
Documentnr : D21.010306
Zaaknummer : ZK21001636

Via dit memo informeren wij over de verlenging van de beleidsregels Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK) Koggenland.

Aanleiding

Op 16 maart jl. hebben wij de beleidsregels TONK (Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten) vastgesteld. U bent daar middels een raadsinformatiebrief over geïnformeerd. Op 27 mei 2021 maakte minister Koolmees in een brief aan de Tweede Kamer een verlenging van het economisch steun- en herstelpakket bekend. Hierin werd specifiek een verlenging voor de TONK regeling aangekondigd tot 1 oktober 2021. Gemeenten worden gevraagd de regeling langer uit te voeren zodat inwoners hier langer aanspraak op kunnen maken.

Wij hebben op 7 september 2021 besloten om de TONK-regeling te verlengen en hebben hier nieuwe beleidsregels voor vastgesteld, omdat de eerder vastgestelde beleidsregels vervallen per 1 augustus 2021.

Met de nieuwe beleidsregels kan een aanvraag TONK worden ingediend tot 1 november 2021. De tegemoetkoming kan worden verstrekt voor de periode van 1 januari 2021 tot 1 oktober 2021.

Inhoud beleidsregels TONK Koggenland

Afwegingen beleidskeuzes

Bij het vaststellen van de beleidsregels bij aanvang van de regeling is al tegemoet gekomen aan de oproep van het rijk om de regeling 'ruimhartig' uit te voeren. Ten opzichte van de bijzondere bijstand is de inkomens- en vermogenstoets verruimd: Bij de TONK is de inkomensgrens vastgesteld op 160% van de bijstandsnorm in plaats van de 120% die geldt voor de bijzondere bijstand. Voor de vermogenstoets worden alleen beschikbare geldmiddelen en niet de waarde van bezittingen meegewogen.

In de 'Sneltoets TONK vanuit cliëntperspectief'¹ die als doel heeft inzicht te verschaffen in de gebruiksvriendelijkheid van de regeling en de oorzaken van het niet-gebruik van de TONK tot nu toe, is te lezen dat de gestelde voorwaarden om in aanmerking te komen voor de TONK hoge drempels opwerpen. Dit wordt herkend vanuit de resultaten van een enquête onder Koggenlandse ondernemers: men is aanvraag-moe en er bestaat angst voor terugbetalen.

Vanuit de afdeling Wonen & Ondernemen is verder bekend dat met name het inkomen en vermogen van de partner een drempel opwerpen. Een optie is om de hoogte van het inkomen van de partner niet mee te tellen,

¹ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/publicaties/2021/07/12/bijlage-2-lcr21-031-sneltoets-tonk-def-25-mei-2021>

maar wel mee te laten wegen bij de norm van 30 procent inkomensteruggang. Er kan ook voor gekozen worden de normen voor de vermogensgrens te verhogen of de vermogenstoets in zijn geheel te laten vervallen.

Op basis hiervan zijn de beleidsregels op deze twee punten aangepast:

- Bij de draagkrachtberekening wordt het inkomen van de partner niet meegeteld. De norm blijft 160% van de bijstandsnorm, maar is alleen van toepassing op het inkomen van de aanvrager;
- De vermogenstoets wordt losgelaten.

De overige criteria blijven ongewijzigd:

- Het percentage inkomensterugval blijft 30%, waarbij het inkomen van de partner mee wordt gewogen;
- Het uit te keren bedrag blijft maximaal € 450 per maand;
- De tegemoetkoming heeft betrekking op de woonlasten: kosten van huur na aftrek huurtoeslag of de kosten van de hypotheek en –rente minus de hypotheekrenteaf trek en de kosten voor elektriciteit, gas en water voor de woning;
- De peilmaand bij het berekenen van de inkomensdaling is de eerste maand waarin het inkomen met minimaal 30% is teruggevallen.

Financiën

MIDDELEN/DEKKING

Via de gemeente biedt het Rijk extra hulp via de regeling TONK. Vanuit de 1e tranche (landelijk 65 miljoen) is € 40.000 beschikbaar voor Koggenland. De 2e tranche bedraagt landelijk 195 miljoen euro. Deze wordt (conform de verdeelmaatstaf van de 1e tranche) uitgekeerd bij de septembercirculaire. Voor ons komt dit neer op een bedrag van € 120.000. Voor de verlenging van de TONK wordt geen extra rijksbudget vrijgemaakt. Dit omdat het aantal aanvragen tot nu toe achter blijft bij de verwachtingen. Het totale rijksbudget komt voor Koggenland uit op € 160.000.

Van dit budget moeten naast de toe te kennen aanvragen ook de communicatie- en uitvoeringskosten van de TONK worden voldaan.

Tot nu toe zijn er vijf TONK-aanvragen geweest en is er voor € 4.500 beschikt. Dit is ruim binnen het ontvangen budget afgehandeld. De verlenging van TONK zal naar verwachting hierin ook geen problemen geven.

Er zal via de reguliere Planning & Control documenten verantwoording worden afgelegd over de uitvoering van de TONK.

KANTTEKENINGEN

De TONK is een open einde regeling is en er kunnen meer aanvragen gedaan worden dan verwacht. Hierdoor blijft een financieel risico bestaan.

Als tijdens de monitoring van de uitvoering blijkt dat er onvoldoende budget is en het rijk dit niet zal compenseren, dan kan besloten worden om hierin andere keuzes te maken, bijvoorbeeld met betrekking tot de hoogte van de TONK-uitkering of het aanscherpen van de criteria.

Communicatie

Naast het verruimen van de criteria van de TONK kan een actieve benadering van de doelgroep ertoe bijdragen dat meer inwoners een beroep doen op de regeling. Dat past ook bij de oproep van het kabinet om 'de TONK ruimhartig toe te passen' en het bereik van de TONK te vergroten. Omdat bekend is dat er angst is van de inwoners en ondernemers om een regeling terug te betalen, wordt benadrukt dat de TONK regeling 'om niet' en onbelast wordt verstrekt.

De volgende acties worden ingezet om het bereik van de doelgroep te vergroten:

- Extra inzet op communicatie in eigen middelen: Koggennieuws, website, Facebook, Twitter, LinkedIn;
- Persbericht versturen naar lokale en regionale media.